

hadden nog leucocyten in de urine"; het tegendeel wordt door mij uitdrukkelijk vermeld.

Onwaar is zijn mededeeling: „VOELCKER geeft GARRÉ volkomen gelijk en veroordeeld den „Dauercatheter" naar het nierbekken onder alle omstandigheden". Onwaar is zijn beweren: „Verreweg de meeste schrijvers meenen, dat de opstijgende vorm het meest veelvuldig voorkomt en dat *de afdalende vorm uitzondering is*. (Ik cursiveer). (MACKEY, PÉRINÉAU, OPITZ, STOECKEL, MIRABEAU, OPPENHEIMER)".

„Laten wij bedenken, dat alle schrijvers over dit onderwerp urologen zijn". Immers noch MACKEY, wiens cijfers BYNEN bovendien onjuist weergeeft, noch OPITZ, noch STOECKEL, noch ook MIRABEAU zijn urologen; PÉRINÉAU spreekt zich over het min of meer ten opzichte van opstijgende of afdalende infectie niet uit en OPPENHEIMER, wel verre van den afdalenden weg als uitzondering te beschouwen, zegt hiervan: „Neben der ascendierenden Infektion nimmt jedoch auch die descendierende nach unserer Ansicht einen recht breiten Raum ein" (Ik cursiveer).

Deze onjuiste mededeeling dient BYNEN als inleiding tot een lang uitgesponnen betoog, om aan te toonen, dat de urologen tot een onjuist oordeel over deze zaak moesten komen, daar zij zelden of nooit een nierbekkenontsteking te zien krijgen, die niet van een blaasontsteking vergezeld gaat. Had hij hier eens eenige werkelijke urologen, ik noem bijv. ALBARRAN, VON FRISCH, KAPSAMMER, op nagelezen, hij zou tot een geheel andere slotsom zijn gekomen; ook mijn persoonlijke ervaring is hiermede in strijd: zoo vond ik, de in de laatste drie maanden van het vorige jaar door mij met uitspoelingen van het nierbekken behandelde gevallen van nierbekkenontsteking nagaande, dat van de 24 gevallen er slechts vier tegelijkertijd een blaasontsteking hadden.

Ten slotte een opmerking over het door BYNEN zoo warm aanbevolen collargol. Een vergelijkend onderzoek omtrent de werking hiervan en van nitras argenti in een dertigtal gevallen van nierbekkenontsteking ingesteld door mij, heeft mij doen zien, dat het collargol in geneeskracht belangrijk bij nitras argenti ten achter staat; bovendien mag niet uit het oog worden verloren, dat er den laatsten tijd herhaaldelijk gevallen zijn beschreven, waarbij het inspuiten van collargol groote schade, ja zelfs den dood van den patiënt zou hebben veroorzaakt.

Wie het collargol zoo warm aanbeveelt, mag dergelijke feiten niet verzwijgen, ook al mocht hij met mij van meening zijn, dat de waargenomen schadelijke werking eerder aan de wijze van aanwending, dan aan het middel als zoodanig, valt toe te schrijven.

Amsterdam, 2 Februari 1914.

H. BRONGERSMA.

EUGENESE.

Naar aanleiding van de vergadering, den 29sten Jan. l.l. in Hotel American te Amsterdam gehouden, neem ik de vrijheid een oogenblik de aandacht te verzoeken voor bovengenoemd onderwerp.

Toen in Juli 1912 te Londen het eerste eugenetisch congres gehouden werd, heeft het mij onaangenaam getroffen, dat, hoewel België, Japan, Athene, sommige staten van N.-Amerika, enz. hun afgevaardigden hadden, hoewel de verslagen in onze dagbladen in uitgebreiden kring belangstelling ondervonden, geen enkele Nederlander tegenwoordig was. Toch is de beweging, door GALTON in Engeland wakker geroepen, door PLOETZ en RÜDIN in Duitschland voorgestaan, in ons land niet onopgemerkt gebleven. Hier en daar zijn stille werkers, die een open oog hebben voor het wereldgebeuren en op de hoogte zijn van de hedendaagsche stroomingen. Mededeelingen op dit gebied in onze tijdschriften zijn zeldzaam, maar STEINMETZ, TREUB, VERRIÏN STUART e. a. hebben toch wel een en ander het licht doen zien, dat tot het gebied der

eugenese behoort. Totnogtoe staan evenwel de beoefenaars van dezen tak van wetenschap geheel op zich zelf en daarom houd ik mij sedert een half jaar bezig met een poging alle belangstellenden in deze vraagstukken, waarin geneeskundige en sociologen elkaar ontmoeten, in één vereeniging samen te brengen.

In de circulaire door collega's BERDENIS, DE VRIES en mevr. WIBAUT-ISEBREE MOENS verspreid werd terloops ook gesproken van de oprichting eener Nederlandsche Eugenetische Vereeniging, zonder opgave van het doel, dat die vereeniging zou beoogen, zonder omschrijving van het werkplan. Wat de uitslag van die vergadering geweest is, vindt men op een andere plaats in dit blad. Na afloop der vergadering kwam men evenwel van verschillende zijde met het verzoek tot mij, dat ik zou doorgaan met de voorbereiding der door mij gedachte vereeniging, die immers niet bedoelt zich te beperken tot de door de geneeskundig-biologisch vereeniging te behandelen vraagstukken, maar van een wijdere strekking is. Na samenspreking met de leden van het voorloopig comité (BERDENIS, c. s.) ben ik daar ook gaarne toe bereid. Ik had liever nog wat langer tijd van voorbereiding gehad, totdat ik mijn plan om te gaan zien, hoe te Londen het „Galton Laboratory for national Eugenics”, te Berlijn en München „die Gesellschaft für Rassenhygiene” werken, had kunnen volvoeren, maar daar de zaak nu eenmaal aan de orde gekomen is, meen ik thans te moeten overgaan tot den oproep aan *allen*, die genegen zijn om mede te werken tot het tot stand komen eener vereeniging, die zich ten doel stelt :

het in studie nemen van eugenetische vraagstukken in den meest uitgebreiden zin ;

het bijeenbrengen eener bibliotheek op dit vak betrekking hebbende ;

het goedkoop of gratis verspreiden van desbetreffende vlugschriften of op andere wijze propaganda te maken voor deze vraagstukken ;

het vestigen van de aandacht van autoriteiten en belangstellenden op gewichtige studies over dit onderwerp in binnen- of buitenland verschenen.

Aangezien het aantal belangstellenden in ons land niet groot is, moet ik er met nadruk op wijzen, dat slechts wanneer *allen* meewerken, Nederland zich op het plan, dat men in het buitenland bereikt heeft, zal kunnen stellen en verzoek daarom dat niemand achterblijve, die ons in deze kan vooruithelpen, of wien het aanhangige vraagstuk belang inboezemt. Bewijzen van instemming worden gaarne ingewacht door :

Naarden, Februari 1914.

A. E. W. TOE LAER.

BRIEFWISSELING.

HET ADRES INZAKE ARTSENMONOPOLIE.

Naar aanleiding van ons binnenlandsch bericht op bldz. 291 in het nummer van 24 Januari ll. schrijft prof. J. A. VAN HAMEL ons, dat het aldaar opgegeven aantal adhaesiebetuigingen niet het geheele aantal op het adres verzamelde handteekeningen betrof, maar een klein deel nagekomen adhaesiebetuigingen. Hij bericht ons, dat het aantal tot 14 Januari verzamelde handteekeningen niet 707 bedroeg, maar 7200. Blijkbaar zijn derhalve reeds vroeger gedane mededeelingen omtrent ingekomen adhaesiebetuigingen in de Handelingen der Tweede Kamer aan mijn aandacht ontsnapt.

Omtrent het tweede gedeelte van bovenbedoeld bericht, nl. het besluit der Eerste Kamer om het adres ter griffie neer te leggen, schrijft de heer VAN HAMEL, dat aeze behandeling volmaakt dezelfde is geweest als in den regel met elk adres geschiedt, waarin op verbetering der wetgeving wordt aangedrongen. Het adres, dat aan den minister werd gezonden, betrof een zaak van *administratie* en daaromtrent worden steeds aan den minister inlichtingen gevraagd. Mij was dit wel bekend, maar in dit geval